

טריפולי: מי שנתק באש

באש

שבוע זה הפך עובדה גלוייה, ברורה וחד משמעית:

קיום שיתוף פעולה ישיר והדוק בין ממשלות ישראל וסוריה למען חיסול אש"ף העצמאי, המסוגל להשתתף בתהליך השלום.

בשעה שנעשו ההכנות האחרונות לפינוי כוחות אש"ף מטריפולי, ניתנה פקודה לחיליהם של צה"ל להפגין את הנמל, כדי להרתיע את האוניות מלהתקרב. באותה שעה התכונן הצבא הסורי למיתקפה חרישה על טריפולי, ושכירי החרב הפלסטיניים של המישטר הסורי, הקרויים "מורדים", איימו להרוג את יאסר ערפאת אם לא יתפנה תוך שלושה ימים.

כדי להסיח את הדעת מן הקנוניה הצנינית בין ממשלת שמייר ובין שונאיישראל הגדולים ביותר בעולם הערבי, ניתנה לחיל-האוויר של צה"ל ההוראה להפציץ גם את כסיסי האירגונים הפלסטיניים הפרסוריים באיוור בחמרון.

לכן אין הסורים יכולים להרוג את ערפאת שם. הם רוצים שישאל תהרוג אותו. ואכן, יצחק שמיר ומשה ארנס מוכנים לכך בשימחה ובששון.

בניגוד לאסד, אין שמיר ומשה ארנס יודעים דבר וחצי דבר על העולם הערבי. אין הם מודעים לתוצאות האיומות העולות לנבוע מהריגת ערפאת עליידי ישראל — גידול דור שלם של מתאבדים פלסטיניים, שמתרתם היחידה בחיים תהיה לנקום את ניקמת עמם עליידי זרועת מוות, חורבן והרס בישראל.

שמיר, ארנס וחבריהם הם אנשים בעלי אופק צר, ידע מועט ותבונה אפסית. הם רואים לפנייהם רק מטרה אחת: לספח את הגדה והרצועה. נדמה להם שהגורם היחיד המפריע להם בכך, הוא אש"ף המתון, העלול להכיר מחד בישראל ולתבוע את הקמתה של מדינה פלסטינית בגדה וברצועה.

בעיניהם, הפלסטיני המתון היחיד הוא

את ערפאת וכוחותיו בטריפולי, יגבר הזעם פי כמה.

חוסני מובארק מודע לכך. מיספר גדל והולך של מצרים, משמאל ומימין, מאשימים את אנוור אל-סאדאת המת ואותו כהפקרת הפלסטינים לגורלם. לכן יצא מובארק מגדרו כדי לתמוך בערפאת. השבוע גם קיבל את רוב הפצועים הפלסטיניים, שהספיקו להתפנות מטריפולי. אך מובארק קשור בחוטי-טבורו בארצות-הברית, ואם תיפול על ארצות-הברית האחריות להריגת ערפאת, עלולה התוצאה להיות חמורה לגביו, כמו לגבי השליטים הסעודיים.

אך למעשה תומכת ארצות-הברית במאמצי שמיר ואסד להשמיר את הצבא הפלסטיני בטריפולי.

האמריקאים הקפידו שלא לעשות זאת בכל מעשה גלוי. אך לא יעלה על הדעת ששמיר וארנס יתנהגו כפי שהתנהגו השבוע, מבלי שקיבלו לכך הסכמה מפורשת מארצות-הברית.

היחסים בין ממשלות ישראל וארצות-הברית הם כיום כאלה — גם באופן רישמי — שאסור לשמיר לעשות שום מעשה חשוב במרחב מבלי להתייעץ על כך תחילה עם ארצות-הברית.

הטלת המצור המוגבר על טריפולי השבוע היה מעשה חשוב ממדרגה ראשונה. אין ספק כי הדבר נעשה אחרי קבלת אור ירוק מארצות-הברית.

● בריח המועצות: יוק

מסתורית עוד יותר התנהגותה של ברית המועצות. מוסקווה וגרוריה הקומוניסטיים במרחב (ובנייהם רק"ח), שתקו בראשית ההתקפה הסורית על אש"ף בטריפולי. כאשר התברר כי ההתקפה נכשלה, נקטה מוסקווה עמדה דו משמעית: תשלום מס-שפתיים לערפאת, תוך המשך התמיכה המאסיווית הבלתי-מתוגנת בסוריה. הדבר מצא את ביטויו גם במאמר של פעיל ערבי מרכזי של רק"ח, אמיל תומא, שתמך בערפאת. מאמר זה הרגיע כמעט את התסיסה שהחלה מתפשטת בקרב ציבור אוהד-רק"ח בישראל ובגדה המערבית.

אולם מחללה של מוסקווה זעקו לשמיים.

לברית-המועצות יש כיום בסיס-תיכון צי גדול, שהוא שני רק לצי השישי של ארצות-הברית.

די היה בנוכחות פריגאטה סובייטית אחת במל טריפולי, כדי לשים קץ לכל ההפגזות של ממשלת-שמיר. לא היה עולה על דעתן של ישראל וארצות-הברית להיכנס לעימות כלשהו עם ברית-המועצות על נושא זה.

אולם ברית-המועצות נעלמה מן השטח ומן המפה. הכוח הסובייטי האדיר, החובק-עולם, כאילו אינו קיים כאשר מדובר על גורל הפלסטינים. כך זה היה בעת המצור על ביירות, וכך זה כעת בעת המצור על טריפולי.

לא זה בלבד שברית-המועצות לא היתה מיבנה להסתכן בסכין הקטן ביותר למען הפלסטינים — היא לא היתה מוכנה לנקות אצבע גם כשזה לא היה ברוך בשום סכנה.

הסיבה: הקשר ההדוק שלה עם סוריה, הבסיס היחיד שנותר לה במרחב. המעצמה הסובייטית האדירה הפכה בת-ערובה של חאפז אל-אסד. מצדיקי מוסקווה מנסים לתרץ את המחדל ההיסטורי בשיתוקה הגמור של המדיניות הסובייטית, בעיקבות מחלתו של יורי אנדרופוב וחילופי-המישמרות המתמשכים במוסקווה. לרבריהם, ברית-המועצות אינה מסוגלת לקבל שום החלטה על שום נושא, אלא בשעת-חירום קיצונית.

גם אם נבונה סיבה זו, הרי היא מעידה שבלוח-העדיפויות של מוסקווה, גורלו של העם הפלסטיני נמצא במקום התחתון. למוסקווה שוטט לא איכפת.

● אירוניה: בין אש לאש

הידידים היחידים שנותרו לעם הפלסטיני בשעה זו הם בעלי יכולת מועטה לעזור.

מדינות הייחודיות — ובראשן צרפת, יוון ואיטליה — מכינות את הבעיה הרבה יותר מאשר המעצמות הרחוקות. הקשר הנושן שלהן עם העולם הערבי, הכנתן את בעיותיו וקירבתן ליורה, שכינעו אותן שכראי להן להושיט עזרה לעם הפלסטיני בשעתו הקשה.

יחידה של לוחמי אש"ף משקיפה על העיר

הפצצות אלה, שאין בהן שמץ של טעם ותועלת, היו מלאכת-מחשבת של הסוואה פוליטית.

● סוריה: להרוג באמצעות שליח

לצר בקנוניה זו ידע מה הוא עושה, ולשם מה.

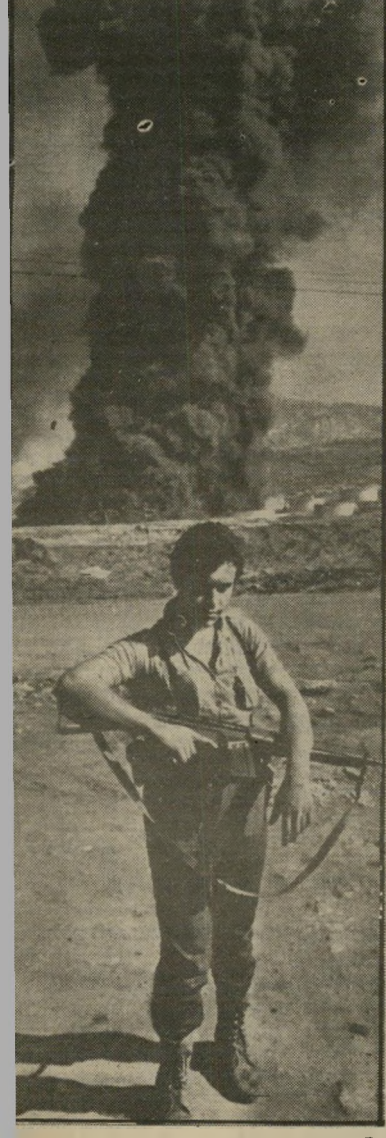
הסורים נכשלו בניסיונם להשמיר את אש"ף ככוח צבאי. טריפולי לא נכבשה. מטרותם העיקרית היא להרוג את יאסר ערפאת. אך הדבר אינו קל להם, וגם אילו יכלו — אין הם הספצים לבצע את זממם בעצמם.

האפט' אל-אסד החולה ואנשיו יודעים היטב, שאם יוטל עליהם האשם למות ערפאת, תהיה ניקמת הפלסטינים בהם נוראה. ערפאת הוא כיום המנהיג הבלתי-מערער של העם הפלסטיני. אם ייהרג, יהיה בעיני הפלסטינים לקרוש. מיליוני פלסטינים בדרו זה וברו הבא ייצאו לגאול את דמם.

אליאסד הוא הרבה יותר מדי פיקח מכדי לקבל אשמה זו על עצמו. אילו היה ערפאת בניכר, יכלו הסורים לנסות לרצחו באמצעות שליח מקבוצת אברנידאל, כפי שרצחו את עיצאם סרטאווי ורבים אחרים. אף שכל בר-דעת יודע כי אברנידאל אינו אלא זרוע של מוסד-המודיעין הסורי, לא קיבלו הסורים על עצמם מעולם את האחריות למעשיו. (ובכלל זה: הניסוח לרצוח את השגריר הישראלי בלונדון, שלמה ארגוב — מעשה שסיפק לאריאל שרון במתכוון את העילה לפלישה ללבנון.)

● ישראל: טוב הפלסטיני המת

למה שקורה עכשיו בטריפולי מיוחס על-ידי העולם הערבי במישרין לשלטון הסורי.

לוחם אש"ף בטריפולי